Standard finanční gramotnosti

A. Nakupování a placení

1. ZŠ

1.1 I. stupeň

1. používá hotové, případně bezhotovostní peníze
2. odhadne a zkontroluje cenu nákupu a doklad, případně vrácenou hotovost
3. při nákupu srovnává zboží podle ceny či jednotkové ceny

1.2 II. stupeň

1. nakupování
    a. vysvětlí stanovení ceny podle nákladů, poptávky a konkurence
    b. na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží či službu, a na koho se obrátit v případě stížnosti či sporu
    c. popíše vliv inflace na hodnotu peněz
    d. rozpozná nekalé obchodní praktiky
2. bezhotovostní placení
    a. popíše výhody a rizika bezhotovostního placení a vysvětlí, jak bezpečně platit
    b. vysvětlí odlišnosti a omezení debetní a kreditní karty
    c. popíše možnosti kontroly pohybu a stavu prostředků na účtu

2. SŠ

1. nakupování
    a. zkontroluje ukázky vzorového dokladu a smlouvy
    b. uvede příklad důsledků neznalosti smlouvy, včetně všeobecných podmínek
    c. kriticky posoudí nabídku zboží a služeb (podle vlastních či vyhledaných informací)
2. placení
    a. vybere vhodný způsob placení
    b. vybere vhodnou možnost směny cizí měny a vypočte částku potřebnou pro tuto směnu
3. inflace
    a. vysvětlí vliv inflace na příjmy, vklady, úvěry
    b. navrhne, jak se občan může chránit proti mírné a proti vysoké inflaci

B. Hospodaření domácnosti

1. ZŠ

1.1 I. stupeň

1. porovná své potřeby a přání s finančními možnostmi
2. sestaví jednoduchý rozpočet a v příkladu rozliší vyrovnaný, přebytkový a schodkový rozpočet
3. uvede příklady zvýšení příjmů a snížení výdajů

1.2 II. stupeň

1. rozpočet
    a. sestaví rozpočet jednotlivce i domácnosti
    b. odliší čistý a hrubý příjem
    c. odliší pravidelné, nepravidelné a jednorázové příjmy
    d. odliší pevné, kontrolovatelné a jednorázové výdaje
    e. zváží nezbytnost výdajů
2. porovná majetek a závazky domácnosti v bilanci
3. úvod do finančních služeb
    a. charakterizuje jednotlivé finanční produkty a jejich využití
    b. provádí výpočty jednoduchého úročení a popíše princip složeného úročení
    c. charakterizuje úrok a poplatky a jejich vliv na cenu finančního produktu
    d. porovná finanční produkty, zejména z hlediska rizika, výnosu a likvidity
4. plánování
    a. stanoví své krátkodobé a dlouhodobé finanční cíle a rozhodne o způsobu dosažení těchto cílů
    b. určí rizika ohrožující dosažení finančních cílů a navrhne způsob jejich zmírnění

2. SŠ

1. prohloubit úroveň osvojení

C. Přebytek rozpočtu domácnosti

1. ZŠ

1.1 I. stupeň

1. vysvětlí proč spořit
2. uvede příklady jak spořit

1.2 II. stupeň

1. odliší spotřebu, úspory a investice a jejich využití
2. v příkladu navrhne řešení přebytku rozpočtu
3. odliší druhy pojištění
4. v příkladu navrhne vhodné využití pojištění

2. SŠ

1. spoření
    a. vybere vhodné spoření
    b. vypočte jak dlouho spořit na určitý účel
2. investice
    a. posoudí různé druhy investic, včetně investic do majetku
    b. na příkladu ukáže nutnost rozložení rizika
3. pojištění
    a. v příkladu vybere vhodný druh pojištění
    b. uvede příklady povinných pojištění
4. popíše možnosti zabezpečení na stáří

D. Schodek rozpočtu domácnosti

1. ZŠ

1.1 I. stupeň

1. objasní vznik dluhů a nutnost jejich placení
2. objasní rizika půjček a vysvětlí, v jakém případě je vhodné si půjčit
3. uvede příklady jak si půjčit

1.2 II. stupeň

1. navrhne řešení schodku rozpočtu domácnosti
2. půjčování
    a. rozhodne, v jaké situaci je vhodné a nevhodné si půjčit
    b. porovná nabídky úvěrů
    c. uvede příklady spotřebitelských úvěrů
    d. vysvětlí postup získání úvěru včetně posouzení schopnosti splácet
3. důsledky nesplácení
    a. vysvětlí příčiny a důsledky nesplácení dluhu
    b. vysvětlí postup vymáhání dluhu
    c. v příkladu navrhne řešení zadlužení
    d. vysvětlí jak se vyvarovat předlužení

2. SŠ

1. úroky, úvěry
    a. vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a využití RPSN
    b. odhaduje nebo vyhledá obvyklou úrokovou sazbu a RPSN běžných druhů úvěrů
    c. v příkladu vybere nejvhodnější úvěr
    d. v příkladu posoudí úvěruschopnost a možnost zajištění úvěru
2. důsledky nesplácení
    a. navrhne řešení situace předlužení
    b. vysvětlí důsledky oddlužení